

Staðfest umfatandi bústaðar-leivdir heima á Sandi

Flagið verður tikið oman av

Seinastu vikuna hava helst fleiri heimasandsfólk undrast, hvat tað er fyri grevstrar-virksemi, ið fer fram í lendi-num norðanvert kirkjugarðin

Tjóðsavn Føroya

Simun V. Arge og Helgi D. Michelsen

Fólk av Tjóðsavni Føroya lögdu seinasta mánadag út kanningarveit har á stað-num, har tey nú eru komin niður á fornar bústaðar-leivdir.

Hetta er tó ikki gjørt av handahógvi, men er arbeiðið væl og virðiliga umhugsað og lagt til rættis.

Hetta er nýggju tøkni, ið tikin er í nýtslu innan fornfrøðiligt virksemi her á landi, fyri at takka.

At lendið við forna kirkjustaðin heima á Sandi er ríkt upp á fornfrøðiligar leivdir hava rannsóknirnar nógvu seinnu árin staðfest.

Bæði tá grivið hevur verið longur norðuri við bakkan á Junkarinsfløtti eins og í víðkaða kirkjugarðinum suður frá kirkjunni eru staðfestar leivdir, ið stava frá eini búseting og virksemi, ið har hevur verið frá elstu vík-

ingaöld.

Spurningurin hevur tó verið, hvørt til ber at finna sjálvan forna garðin, har eitt nú fyrsta kirkjan varð bygd, tí mett hevur verið, at tað, sum higartil er komið undan kavi, ikki var sjálvur garðurin, men bert partar av honum.

Tí hevur sjóneykan seinnu tíðina verið sett á lendið millum Junkarinsfløtt og kirkjustaðin. Og nú er mangt, ið bendir á, at vit fara at koma hesum áhugaverda og avgerandi spurningi nærri.

Um páskirnar seinasta ár gjørdi fyrirøkan Munin í samstarvi við Tjóðsavn Føroya umfatandi skrásetingar við georadara í hesum lendi-num.

Tá hesar skrásetingar seinni vórðu fornfrøðiliga greinaðar, gav hetta so áhugaverda mynd av tí, sum tyktist fjala seg undir svørðinum, at fornfrøðingararnir á savninum mettu tað vera av avgerandi týðningi at fáa hetta kannað neyvari. Hetta gerst bert við at leggja kanningarveitir út á útvaldum støðum og at grava niður í tey dýpi, har dáturnar kundu fara at geva flestar og mest týðandi upplýsingar.

Tað er júst hetta, sum farið varð undir mánadagin í seinastu viku og sum heldur á fram hesa vikuna. Talan er um at leggja tvær veitir út afturat.

Veit 2 sæð sunnanífrá

Fyrsta veitin, farið varð undir at grava, var lögð soleiðis, at tað vónandi fór at bera til at staðfesta endan á tí, sum vit tulkaðu sum ein rættiliga stóran bygning – eitt sonevnt langhús. Og hetta bar til! Tað, sum higartil er komið undan kavi, er sjálvt laðaða útnyrðingshornið av hesum bygningi. Er myndin soleiðis, sum vit tulka hana, er talan um ikki hissini langhús! So spenningurin um, hvat annars fjalir seg har undir tjúkkum sandmoldini, er sum vera man ikki so lítil.

Endamálið við kanningunum er lutvíst gransking-

arligt, lutvíst antikvarískt. Kanningarnar eru partvíst framhald av rannsóknum, sum áður eru gjørdar í lendinum við kirkjustaðin, fyri betur at skilja ta heild, ið nógva áhugaverda tilfarið er liður í. Partvíst er endamálið, at við avmarkaðum kanningarveitum grundað á geofysisku dáturnar, at staðfesta, hvussu umfatandi bústaðar-leivdirnar eru á staðnum, soleiðis at hesi fornminni ikki verða nervað, men kunnu verða varðveitt til framtíðar rannsóknir.

Vit fara at venda aftur við fleiri upplýsingum seinni.

Bretland vil hava tollsamgongu við ES

Ein fyribils tollsamgonga millum Bretland og ES er ein møguleiki, upplýsir bretska ráðharrastovan fyri brexit

/ritzau/AP

Stórabretland fer kanska at vera partur av ES tollsamgongu eina tíð eftir brexit fyri at sleppa undan ruðuleika við landamørkini.

Tað upplýsir bretska aðalráðið við ábyrgdini av at melda Bretland úr ES.

– Ein fyribils tollsamgonga millum Bretland

og ES er ein møguleika, upplýsir ráðið.

Samstundis leggur ráði afturat, at eitt framtíðar tollsamstarv kann beina fyri tollmørkum millum Bretland og ES.

Bretska forsætisráðharrin, Theresa May, vil ikki bara hava Bretland úr ES. Hon vil eisini standauttan fyri innara marknaðin, tollsamgonga hjá ES og ES dómstólinum.

Spurningurin hvørt tað vera búskaparligar forðingar mótvægis ES eftir brexit, hevur elvt til blandaðar útmeldingar frá ymsum ráðharrastovum hjá bretsku stjórnini.

Ógreiðan hevur soleiðis skapt óvissu fyri bretska virki.

Bretland skal úr ES í mars í 2019.

Big Ben verður kvirr næstu fyra árin

/ritzau/AP

Seinastu 157 árin hevur klokkan í Big Ben ljómað yvir gøturnar í London. Men nú skal klokkuotrnið á bretska parlamentinum umvælast

Íbúgvarnir í London fara tí ikki at hoyra vælkenda ljóðið næstu fyra árin. Um middagsleitið 21. august byrjar umvælingin av gamla klokku-

torninum.

Klokkan í Big Ben er vælkend av mongum kingheiin, tí BBC nýtir ljóðið í fleiri sjónvarps- og útvarpsendingum.

Hamararnir, sum sláa á ta 13,7 tons tungu klokka, skula takast úr og umvælast.

Klokkan fer kortini at ljóða við serlig høvi, eitt nú nýggjársaftan.